

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 1 از 7

معرفی موضوع درس:

رده بندی دهدهی دیویی یکی از مشهورترین و پر کاربردترین نظام های رده بندی منابع کتابخانه ای جهان است که به دلیل خاصیت فلسفی، تحلیلی و منطقی آن، همچنان از بدو انتشار خود در سال 1876 جذابیت و کاربرد خود را در طبقه بندی مواد کتابخانه ای حفظ کرده است. شاید بتوان گفت که این رده بندی بیش از هر اثر دیگر در حوزه کتابداری و اطلاع رسانی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است.

در این درس، ابتدا به تاریخچه تدوین این رده بندی و معرفی ساختار آن خواهیم پرداخت. سپس با متن اصلی آن، یعنی فرانما، آشنا خواهیم شد. در ادامه، فهرست نسبی و جداول شش گانه آن معرفی و طرز کار با آنها آموزش داده خواهد شد. سپس به مبحث شماره سازی با استفاده از شماره های فرانما و جداول کمکی آن خواهیم پرداخت.

جلسات یازدهم تا چهاردهم به معرفی گسترش های این رده بندی در ایران اختصاص پیدا خواهد کرد.

در جلسه پانزدهم به مبحث نشانه مولف و کتاب خلاصه رده بندی دهدهی دیویی خواهیم پرداخت. به دلیل ویژگی کاربردی این درس، در اغلب جلسات مثال ها و تمرینات متعدد مهارت دانشجویان را در استفاده از این رده بندی افزایش خواهد داد.

انتهای جلسه نهم و تمامی جلسه شانزدهم به مرور دروس گذشته همراه با تمرین های متعدد اختصاص خواهد داشت.

توضیح آنکه مبنای کار ما ویراست 22 رده بندی دهدهی دیویی خواهد بود.

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 2 از 7

عنوان بخش / جلسه 1: معرفی رده بندی دیویی

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1- هدف رده بندی کتابخانه و مشخصات طرح رده بندی
- SCO2- تاریخچه رده بندی دیویی و معرفی ویراست 22
- SCO3- معرفی سه خلاصه
- SCO4- آشنایی با سلسله مراتب دیویی با ذکر نمونه

عنوان بخش / جلسه 2: فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1- مرور فرانما: جلد 2، با تاکید بر رده های 300 و 400
- SCO2- مرور فرانما: جلد 2، با تاکید بر رده های 800 و 900
- SCO3- علائم فرانما

عنوان بخش / جلسه 3: فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1- یادداشت ها: توضیح کلی و معرفی 4 یادداشت
- SCO2- معرفی 4 یادداشت دیگر با ذکر مثال
- SCO3- معرفی 5 یادداشت باقیمانده با ذکر مثال

عنوان بخش / جلسه چهارم: فهرست نسبی Relative Index

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: ساختار و علائم فهرست نسبی
- SCO2: کاربرد فهرست نسبی با استفاده از نمونه ها

عنوان بخش / جلسه پنجم: شماره سازی و جدول 1

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: هدف و مضمون شماره سازی
- SCO2: معرفی جدول تقسیمات فرعی استاندارد و توضیح شماره های 1 تا 9

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 3 از 7

SCO3: توضیح 6 روش استفاده از تقسیمات فرعی استاندارد

عنوان بخش / جلسه ششم: جدول 2

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: مقدمه و مرور جدول 2 با تاکید بر شماره های مهم
- SCO2: شماره سازی برای جغرافیای قاره ها، کشورها، مناطق و غیره
- SCO3: انواع روش های شماره سازی با استفاده از جدول 2 برای خاص کردن موضوع ها به لحاظ جغرافیایی

عنوان بخش / جلسه هفتم: جدول 3

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: معرفی جدول 3
- SCO2: سه جدول فرعی متعلق به جدول 3
- SCO3: شماره سازی با استفاده از جداول سه گانه فرعی متعلق به جدول 3

عنوان بخش / جلسه هشتم: جدول 4

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: معرفی جدول 4
- SCO2: مرور شماره های اصلی جدول 4
- SCO3: مرور شماره های فرعی مهم جدول 4
- SCO4: شماره سازی های مهم با استفاده از جدول 4

عنوان بخش / جلسه نهم: نگاهی به جداول 5 و 6

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: مروری بر جدول 5 و کاربرد آن
- SCO2: مروری بر شماره های عمده و چند زیرمجموعه جدول 5
- SCO3: مروری بر جدول 6 و کاربرد آن
- SCO4: شیوه شماره سازی با استفاده از شماره های جدول 6

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 4 از 7

عنوان بخش / جلسه دهم: شماره سازی با استفاده از شماره های سایر قسمت ها و جداول کمکی
فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: شماره سازی با استفاده از شماره های سایر قسمت های فرانما
- SCO2: شماره سازی با استفاده از جداول کمکی فرانما

عنوان بخش / جلسه یازدهم: مقدمه ای درباره گسترش های دیویی و معرفی گسترش زبان های ایرانی
عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: مقدمه ای درباره گسترش های رده بندی دیویی در ایران
- SCO2: معرفی گسترش زبان های ایرانی

عنوان بخش / جلسه دوازدهم: معرفی گسترش ادبیات ایرانی
عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: فلسفه گسترش ادبیات ایرانی و معرفی اجمالی کتاب ادبیات ایرانی، ویراست 3
- SCO2: شیوه استفاده از کتاب گسترش ادبیات ایرانی با ارائه چند نمونه

عنوان بخش / جلسه سیزدهم: معرفی گسترش اسلام
عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: دلایل گسترش رده اسلام و معرفی کتاب رده بندی دهدهی دیویی: اسلام، ویراست 5
- SCO2: شیوه استفاده از کتاب گسترش اسلام با ارائه چند نمونه

عنوان بخش / جلسه چهاردهم: معرفی گسترش تاریخ و جغرافیای ایران در رده بندی دیویی
عناوین اجزای آموزشی SCO:

- SCO1: گسترش تاریخ ایران
- SCO2: گسترش جغرافیای ایران

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 7 از 7

عنوان بخش / جلسه پانزدهم: معرفی دو کتاب: نشانه مولف فارسی و خلاصه رده بندی دهمی دیویی و نمایه نسبی

عناوین اجزای آموزشی SCO:

SCO1: نشانه مولف فارسی

SCO2: خلاصه رده بندی دهمی دیویی و نمایه نسبی

عنوان بخش / جلسه شانزدهم: مرور دروس گذشته با پاسخگویی به چند تمرین جدید

عناوین اجزای آموزشی SCO:

SCO1: 25 تمرین برای مهارت پیدا کردن در استفاده از فهرست نسبی، جداول 1، 2، 3، 4 و

کتاب گسترش زبان های ایرانی

SCO2: 43 تمرین برای مهارت پیدا کردن در استفاده از کتاب های گسترش ادبیات ایرانی،

گسترش اسلام، گسترش تاریخ ایران و گسترش جغرافیای ایران

منابع:

1- باطنی، محمدرضا و دستیاران. فرهنگ معاصر پویا: انگلیسی فارسی. تهران: فرهنگ معاصر،

1385.

2- حق شناس، علی محمد؛ سامعی، حسین؛ انتخابی، نرگس. فرهنگ معاصر هزاره: انگلیسی-

فارسی. تهران: فرهنگ معاصر، 1381.

3- حقیقی، محمد. «رده بندی دهمی دیویی». دائرة المعارف کتابداری و اطلاع رسانی. ج 1.

ص. 877-887.

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 6 از 7

- 4- دیویی، ملویل. خلاصه رده بندی دهدهی دیویی و نمایه نسبی، ویراسته 12. مترجم سید ابراهیم عمرانی. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، 1386.
- 5- رده بندی دهدهی دیویی: زبان های ایرانی. ویرایش دوم. کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1377.
- 6- سلطانی، پوری، ویراستار. رده بندی دهدهی دیویی: ادبیات ایرانی. ویراست سوم. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، 1382.
- 7- سلطانی، پوری؛ راستین، فروردین. دا نشنامه کتابداری و اطلاع رسانی. تهران: فرهنگ معاصر، 1379.
- 8- سلطانی، پوری؛ فانی، کامران. سرعنوان های موضوعی فارسی، ویراست 3. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1381.
- 9- صدیق بهزادی، ماندانا. «رده بندی دهدهی دیویی» از خدمات فنی. ویرایش هشتم. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1378. ص. 151-166.
- 10- طاهری عراقی، احمد. رده بندی دهدهی دیویی: اسلام. ویراست پنجم. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، 1383.
- 11- فانی، کامران. رده بندی دهدهی دیویی: تاریخ ایران. ویرایش سوم. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1382.
- 12- کاشفی، فرشته. رده بندی دهدهی دیویی: جغرافیای ایران. ویرایش چهارم. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1379.
- 13- موریتمر، مری. راهنمای استفاده از رده بندی دهدهی دیویی. ترجمه فیروزان زهادی.

عنوان سند:	طرح درس
نام درس: رده بندی دیویی	تعداد واحد درسی: 2 واحد
نام استاد: آقای فیروزان زهادی	صفحه: 7 از 7

14- نیک بخت جم، امیرمسعود. نشانه مولف فارسی: جدول سه رقمی مبتنی بر کاتر-سن برن.

ویرایش دوم. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، 1383.

پایان

